UNIVERSITETET I BERGEN

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 63/13
Møtedato: 10. september 2013

BUDSJETTFORSLAG 2014

Fakultetet er bedt om å utarbeide budsjettforslag for 2014 innen 13. september. Innspillet skal ta utgangspunkt i universitetets strategi, virksomhetsmål og styringsparametre.

Dokumentet er et arbeidsdokument frem til innsendelsesfristen.

vedtak:

«På bakgrunn av diskusjonen i styret gis ledelsen fullmakt til å ferdigstille budsjettforslaget»

Asbjørn Strandbakken
Dekan

Øystein Lunde Iversen
Fakultetsdirektør

02.09.13
JAHA/LAHO

Vedlegg

UNIVERSITETET I BERGEN

BUDSJETTFORSLAG 2014 – Det juridiske fakultet

1. Sammendrag. Utfordringer ut fra universitetets mål

2. Budsjettforslag for 2014. Grunnbevilgningen
   2.1 Budsjettforutsetninger, bindinger og behov
   2.2 Plan for finansiering nye tiltak innenfor og utenfor rammen (sammenslått)
      2.2.1 Driftsbudsjett
      2.2.2 Investeringsbudsjett
      2.2.3 Tillegg frie inntekter
      2.2.4 Inntekter til avskrivninger
   2.3 Forslag driftsbudsjettet (alle utenfor rammen)

3. Budsjettforslag BOA
   3.1 Inntekter og årsverk BOA
   3.2 Overføringer og utsatt inntekt BOA

1. Sammendrag. Utfordringer ut fra universitetets mål

Det juridiske fakultets ambisjon er å bli mer synlig i den nasjonal og internasjonale forskningsfronten samt levere undervisning som har en kvalitet på internasjonalt høyt nivå, jfr. Strategiplanen for Det juridiske fakultet 2011-2015. Fakultetet er i en positiv utvikling, men det er fortsatt nødvendig med en langsiktig og planmessig oppbygging av fakultetet. Det viktigste målet til fakultetet er å styrke staben av fast ansatte slik at vi kan fylle studiereformen fra 2003 med kvalitet, samt styrke grunnlaget for påkrevd juridisk forskning. Fakultetet mener at det må skje en dobling av staben av fast ansatte, og at en nettoøkning på fire personer i førstestilling i årene framover vil være nødvendig og forsvarlig.

Behovet for høyt kvalifiserte jurister i samfunnet er økende. Fakultetet har ledet en nasjonal arbeidsgruppe som på vegne av Kunnskapsdepartementet har utredet behov for jurister i samfunnet fram mot 2025. Innstillingen ble avlevert 25. februar 2013, se vedlegg. Framskrivinger som er foretatt som ledd i denne utredningen viser at det neppe vil bli utdannet tilstrekkelig mange jurister til å møte behovet. Samtidig er utdanningen i store deler nasjonalt forankret, slik at man ikke kan basere seg på å rekruttere fremtidens jurister fra andre land. Dette medfører et særlig ansvar for universitetene i Norge med å dimensjonere og kvalitetssikre de utdanninger man tilbyr.

Det er etablert bachelor utdanning i jus ved flere av de nye universitetene samt ved enkelte høyskoler. Dersom disse stedene lojalt følger opp bevilgningene til de nye studieplassene, vil det paradoksalt nok stå flere ressurser bak en bachelorstudent fra de nye stedene, enn en masterstudent fra de etablerte studiestedene Bergen, Oslo og Tromsø. Dette skyldes at juristutdanningen over tid ikke er tilført de midler som finansieringsmodellen tilsier.

Ved siden av de forskningsområdene som særlig er trukket fram i Strategiplanen; strafferett, formuerett og EØS/konkurranserett, er det mange livsområder som lider under mangel på juridisk forskning. Personvernet aktualiseres med stadig nye problemstillinger, samt at det skjer en rettsliggjøring og internasjonalisering av samfunnet som rettsforskningen må fange opp. Uten tilstrekkelig kapasitet gjennom så vel stipendiater, postdoktorer og fast ansatte forskere, vil vi stå i fare for å ikke ha tilstrekkelige juridiske kompetanse i landet. I samsvar med UiBs satsing på marin forskning, er havrett og miljøforvaltning i havet et område som krever økt oppmerksomhet. For nasjonen kan det være ødeleggende om ikke vi er på høyde med andre land for å sikre nasjonale ressurser. Dette vil i stor grad skje gjennom juridisk avtaleverk som utvikles på internasjonalt nivå.

Fakultetet har i de senere år merket en økt interesse for tverrfaglig samarbeid. Fakultetet mener at dette vil bidra til å berike forskningen ved UiB, men så lenge fakultetets ressurssituasjon er så vidt kritisk, forventer vi at andre fagmiljø har forståelse for at fakultetet primært prioriterer sine primæroppgaver innenfor *juridisk* utdanning og forskning. Vi vil imidlertid peke på det tverrfaglige samarbeidet i BECCLE (Bergen Center for Competition Law and Economics), der det helt siden oppstarten har vært UiBs intensjon at Det juridiske fakultet skulle være en viktig bidragsyter. BECCLE er inne i en omstillingsfase i forbindelse med flytting til JUS II, og vi ser fram til endelig å få til den integreringen med JUS-miljøet som var grunnideen med etableringen av senteret. Det at sentrale jurister nå ser ut til å få permanent kontorplass på BECCLE vil styrke integreringen mellom jurist- og økonomimiljøene vesentlig. Vi ser dette som et viktig skritt framover for BECCLE og for utviklingen av et sterkt konkurranserettslig miljø ved fakultetet.

Fakultetet ønsker at UiB vil være med å realisere fakultetets ambisjoner gjennom en langsiktig satsing på fakultetet for å foreta en gradvis oppbygging av staben. For dette formål mener vi at det også i 2014 er nødvendig å styrke fakultetets rammebevilgning. Selv om

fakultetet vil ha en overføring inn i neste budsjettår, overstiger lønnsbudsjettet grunnbevilgningen i 2013 slik at man ikke kan foreta noe styrking av staben i 2014 med mindre det tilføres økte rammer. Vi velger derfor å foreslå følgende tiltak utenfor rammen:

- Midler til ansettelse i fire førstestillinger
- To stipendiatstillinger (hvorav en øremerket konkurranserett)
- Fire masterstipend

Jamfør fakultetets økonomiframskrivning for årene 2014-2018 (se under), ber vi om at fakultetet får økt rammen med kr 5 millioner i 2014 og det samme beløpet de tre påfølgende årene. I tillegg kommer midler til eventuelle stipendiatstillinger og masterstipend.

2. Budsjettforslag for 2014. Grunnbevilgningen

2.1 Budsjettforutsetninger, bindinger og behov

Fakultetets strategiplan for 2011-15 har vært et sentralt dokument i arbeidet med foreliggende budsjettforslag.

Fakultetets kritiske forholdstall lærer:student er så sterkt dokumentert og godt kjent at vi her ikke vil gjenta denne dokumentasjonen. Vi vil imidlertid gjenta at dersom fakultetet skal kunne gi forskningsbasert undervisning i tilstrekkelig omfang er det nødvendig å sikre at en større andel av undervisningen gis av egne ansatte med førstestillingskompetanse. Men ved at fakultetet som følge av bortfall av ordningen med ekstrahonorering fikk redusert undervisningsomfanget ved egne lærere med ca 6 undervisningsårsverk, vil denne undervisningen måtte erstattes med timelærere (som bare unntaksvis har førstestillingskompetanse) dersom vi ikke får kompensert dette gjennom tilsetting av flere førsteamanuenser.

Førsteprioritet i budsjettforslaget for 2014 er å styrke studietilbudet og forskningsaktiviteten gjennom å fortsette oppbyggingen av fakultetet ved å ansette flere med minst førstestillingskompetanse, og bedre forholdstallet lærer: student.

Fakultetet vil i 2014 ha to studieprogram som i 2013: Masterstudiet i rettsvitenskap og ph.d.-programmet. Også forskningen vil i hovedsak foregå innenfor de samme forskningsfeltene som i 2013, og inntektene og utgiftene vil således i det vesentlige være knyttet til de samme områdene og aktivitetene som i år.

Fakultetet har utarbeidet en økonomisk framskrivning som viser effekten av fakultetets handlingsplan om å øke antall førstestillinger med fire pr år fremover. I henhold til planen er det i 2013 ansatt fire førsteamanuenser og det vil i løpet av høsten bli ansatt ytterligere tre til. Framskrivningen tar utgangspunkt i tildelingen for 2014 med følgende tilleggsforutsetninger:

- Fakultetet forventer å overføre 5,9 millioner til 2014. Av dette er 2,4 millioner kroner øremerket en 3-årig forskerstilling knyttet til regional etisk komité, og vel kr 2 millioner stammer fra at EVU-aktiviteten ble overført fakultetet i 2013.

- Videreføring av studieplasser vil styrke grunnbevilgningen med kr 1,85 millioner i 2015 og kr 925.000 i 2016
- Det ansettes i gjennomsnitt 4 nye førsteamanuenser årlig i 4 år fra 2014. Ansettelsene antas å få halvårseffekt første året.
- Det forventes at i gjennomsnitt vil årlig 4 førsteamanuenser få kompetanseopprykk til professor. Den reelle økningen i bemanningen vil dermed komme på professornivå.
- I denne kostnadsframskrivningen legges derfor professorlønn til grunn når det snakkes om ansettelse i førstestilling.
- 80 % av undervisningsressursen de nyansatte representerer vil bli brukt til å styrke kvaliteten på og omfanget av undervisningen, de resterende 20 % brukes til å redusere de eksterne kostnadene ved undervisning og sensur (timelærerbudsjettet).
- Fakultetet har i faste vitenskapelige stillinger kun en avgang som følge av oppnådd alder (70 år) i årene frem til og med 2018
- Fakultetet forventer i 2013 å bruke kr 4 millioner mer enn årets inntekter.
- Fakultetet har de siste årene subsidiert den eksternfinansierte virksomheten som følge av at fakultetet i enkelte prosjekter ikke har belastet overhead. For fremtiden vil fakultetet arbeide for å redusere subsidieringen, og det er i prognosemodellen lagt opp til at dekningsbidraget øker med kr 300.000 i 2015 og 2016.

Alternativ 1: Ingen nytilsettinger og ingen styrking av grunnbevilgningen (GB)

Uten flere årsverk i førstestillinger og uten styrking av grunnbevilgningen viser framskrivningen at merforbruket i 2014 spiser opp hele den forventede overføringen fra 2013. I årene etter er merforbruket beregnet til å være synkende fra kr 4 millioner i 2015 til å stabilisere seg på kr 2 millioner i 2018. Da vil det akkumulerte underskuddet ha passert 11 millioner kroner.

Ingen nytilsettinger i årene 2014-2017. Ingen styrking av GB. Forventet overføring til året etter. Tall i 1000kr

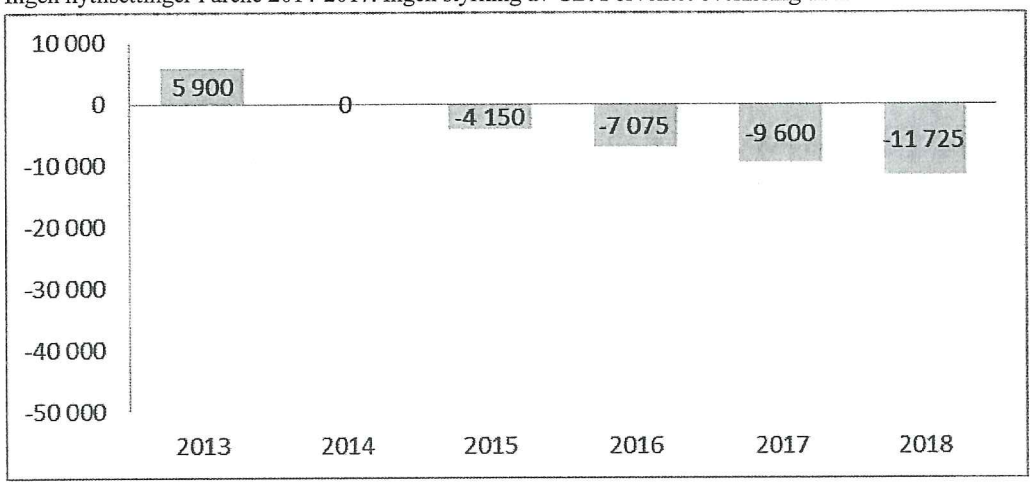

Alternativ 2; 4 nye førstestillinger i årene 2014 – 2017, ingen styrking av GB

Fakultetet har en målsetting om å få økt antall førstestillinger med 4 hvert år i årene 2014 – 2017. For at dette skal være mulig må fakultetets grunnbevilgning styrkes. Uten tilføring av nye midler vil fakultetet i 2018 ha et årlig overforbruk på kr 20 millioner dersom antall førstestillinger økes med 4 pr år de neste 4 årene.

Fire nytilsettinger i årene 2014-2017. Uten styrking av GB. Forventet overføring til året etter. Tall i 1000kr

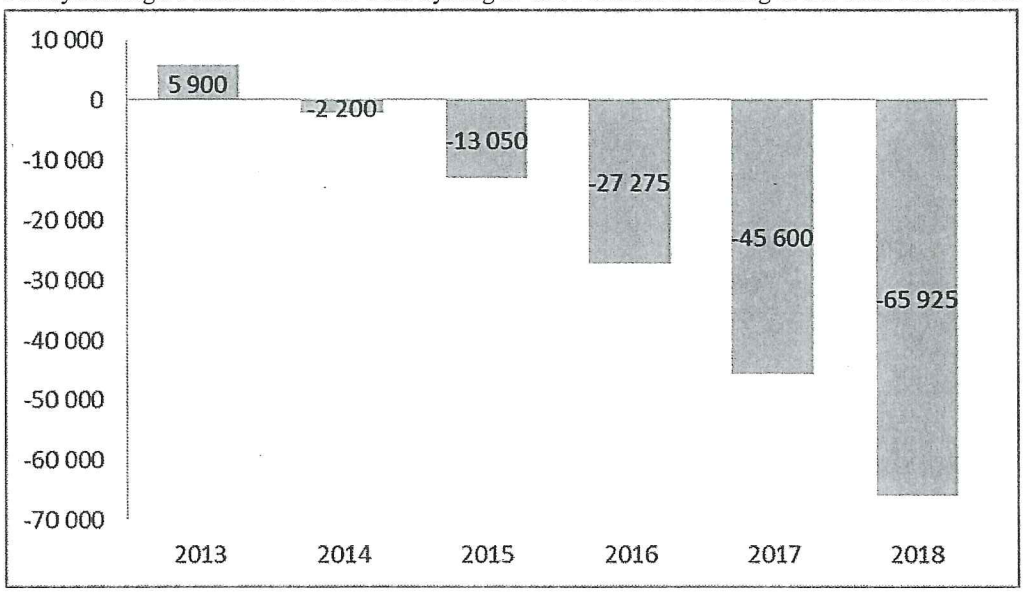

Alternativ 3; 4 nye førstestillinger i årene 2014 – 2017 og årlig styrking av GB med kr 5 millioner pr år i 4 år.

For at fakultetet skal gå i balanse etter en oppbygging med 4 nye førstestillinger årlig i 4 år fra 2014, er det estimert at fakultetet årlig må styrkes med kr 5 millioner i de fire årene fra 2014 til 2017.

Fire nytilsettinger i årene 2014-2017. GB styrkes med 5 mill/år i 4 år. Forventet overføring til året etter.
Tall i 1000kr

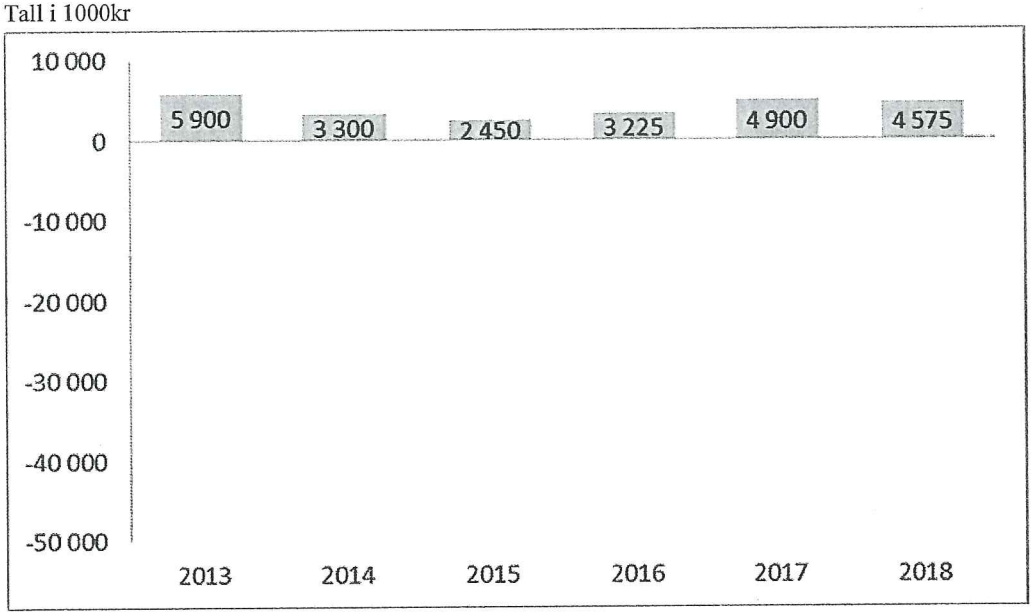

2.2 Plan for finansiering av nye tiltak innenfor og utenfor rammen.

2.2.1 Driftsbudsjettet

Utdanning

Vår studieordning fra 2003 har en rekke vellykkede og anerkjente elementer, både faglig og pedagogisk. I tråd med strategiplanen for 2011-2015 arbeider fakultetet med å skape ytterligere nærhet mellom fakultetets forskningsmiljøer og undervisningen gjennom utviklingen av undervisnings- og forskningsteam. For å dekke alle aktuelle fagområder, er det nødvendig at budsjettrammen gradvis økes for å rekruttere flere vitenskapelige ansatte ved fakultetet. Det juridiske fakultet er fremdeles i en oppbygningsfase i så måte. Siden juridisk utdanning er et profesjonsstudium, må Det juridiske fakultetet i Bergen dekke alle sentrale rettsområder i sin undervisning, og det er ikke aktuelt å redusere antall fag på studieprogrammet ytterligere. Samfunnsbehovet for jurister, og en lojal oppfølgning av tildeling av 30 nye studieplasser fra Kunnskapsdepartementet med virkning fra høsten 2010, gjør at det heller ikke er aktuelt å redusere antallet studenter.

Dagens budsjettramme og personalsituasjonen gir ikke det nødvendige rom for nye studietilbud, medvirkning i tverrfakultære studietilbud, eller separate videre- og etterutdanningstilbud. Fakultetet vil følge opp de planene som foreligger angående LLM-grader ved fakultetet, men den obligatoriske undervisningen må prioriteres.

Forskning

Med strategiplanens visjon om å utvikle fakultetet til en nasjonalt ledende og internasjonalt anerkjent forskningsinstitusjon, har fakultetet satt seg høye mål for 2014 og årene som kommer. Visjonen er imidlertid ikke urealistisk fordi det tas utgangspunkt i satsingsområder der fakultetet med sin nåværende størrelse og etablerte nettverk har et godt grunnlag for rask vekst og kan utvikle konsentrerte fagmiljøer. For å nå visjonen er fakultetet likevel avhengig

av å kunne få snarlige tilsagn på muligheter for driftsmessig styrking. Vi har for øyeblikket anledning til å sikre oss kvalifisert personell som vil kunne bidra til å realisere visjonen.

Organiseringen av forskningsvirksomheten til fakultetet er radikalt endret sammenliknet med få år tilbake. Fakultetet gjennomførte i 2012 og 2013 et omfattende og kostnadskrevende lederutviklingsprogram for forskergruppeledere og prosjektledere. Jo større vekst i driftsbudsjettet, jo større frukter vil fakultetet kunne høste av dette programmet. Forskergruppene har i dag funnet en form og fakultetet har fått en omfattende prosjektportefølje. For å få tilslag på eksternfinansierte prosjekter og sikre høy faglig kompetanse på dem som skal utføre forskningsoppgavene, har fakultetet måttet legge inn egenandeler som tærer på fakultetets driftsmidler. En integrering av masterstudenter i forskergruppene gjennom prosjektet "studentaktiv forskning" har vist seg å være et gunstig rekrutteringstiltak. Særlig har ordningen med utlysing av et antall stipender for studenter som skriver «stormaster» vist seg å gi tilgang på gode søkere til ph.d-programmet. Slike tiltak krever imidlertid ekstra ressurser. Det internasjonale nettverket til fakultetets forskere har også blitt styrket over tid og legger større press på de tilgjengelige reisemidlene.

Det nye opplæringsprogrammet for phd-kandidater har også økt presset på fakultetets forskningsbudsjett. Den kvalitative forbedringen på opplæringen er imidlertid både merkbar og nødvendig og fakultetet ser det ikke som realistisk å skulle redusere ressursbruken til programmet dersom tidens krav til forskeropplæring skal oppfylles.

Husleie
Etter at fakultetet de siste årene har bygget opp den eksternfinansierte virksomheten var kontorkapasiteten presset ved inngangen til 2013. I løpet av 2013 har fakultet gjennomført ombygninger/kontorfortetting i kontorfløyen som frigjør 5 nye kontorer. I forbindelsen med innflytting av BECCLE i JUS II-bygget har vi også fått en avlastingseffekt tilsvarende 3 kontorer. Ved inngangen til 2014 vil imidlertid kontorkapasiteten igjen være prekær. Vi har håp om at den samlokaliseringen vi ser for oss i JUSS II-bygget, hvor hele det konkurranserettsmiljøet vi er i ferd med å bygge opp kan samlokaliseres med BECCLE, kan gi oss den tilgangen på nye lokaler vi har behov for.

Det er grunn til å anta at dette vil øke husleiekostnadene årlig med kr 100-200.000.

Tverrfakultære satsinger

Senter for konkurransepolitikk
Ved vedtaket i Universitetsstyret 31. mai 2011 ble det etablert et senter for konkurransepolitikk ved UiB. Senteret er etablert i samarbeid med NHH. For å sikre en langsiktig oppbygging av forskningskompetanse innenfor konkurranserett, er det nødvendig å styrke dette fagmiljøet ved fakultet. I et 5 -7 års perspektiv bør det være 4-6 fast ansatte med slik kompetanse dersom senteret skal bli levedyktig. En oppbygging av den juridiske kompetansen ved senteret må skje over tid. Vi foreslår derfor at det legges inn en stipendiat-stilling øremerket konkurranserett.

Region og regionalisering (Reg.Reg)

Det juridiske fakultet samarbeider med SV- og HF-fakultetet om masterprogrammet Region og regionalisering (120 sp). Fakultetet er representert i programstyret og har faglig ansvar for kurset Reg 303: forvaltningsrett (10 sp). Etter avtale av 2011 vil fakultetet bære utgiftene og motta inntektene fra dette kurset som har felles forelesninger med JUS 111 Forvaltningsrett I og noen forelesninger sammen med JUS 124 Tingsrett. I budsjettsammenheng anses inntektene og utgiftene å balansere.

2.2.2 Investeringsbudsjettet

Fakultetet legger opp til å oppgradere datautstyr og annen infrastruktur i samme størrelsesorden som i 2013, da forventes det å bli brukt i størrelsesorden 800.000 kroner.

2.2.3 Tillegg frie inntekter

De frie inntektene har de siste årene ligget på om lag kr 200.000 og de antas å bli omtrent det samme i 2014.

2.2.4 Inntekter til avskrivninger

På bakgrunn av investeringsbudsjettet over forventes avskrivningsinntektene å bli om lag - 300.000 kroner

2.3 Forslag til driftsbudsjett (utenfor rammen)

Ved bruk av tidligere opparbeidede overføringer vil fakultetet i 2014 kunne finansiere ønskede midlertidige styrkingstiltak, innvesteringer og andre tiltak i 2014 innenfor rammen og overførte midler.

Utenfor rammen foreslås

- Midler til fire førstestillinger
- To stipendiatstillinger, halvårseffekt
- Fire masterstipend

I samsvar med alternativ 3 i den økonomiske framskrivningen ber fakultetet om at grunnbevilgningen **styrkes med 5 millioner i 2014**, og at det legges opp til en tilsvarende styrking i de tre påfølgende årene. I tillegg kommer midler til nye stipendiatstillinger og fire masterstipend.

Oppsummering budsjettinnspill 2014 for grunnbevilgningen

Forskningsutfordringene og behovet for å øke kvaliteten i utdanningen tilsier etter fakultetets vurdering at universitetet vedtar en langsiktig og forpliktende oppbyggingsplan for fakultetet som muliggjør årlige økninger i antall fast vitenskapelig tilsatte og at tiltak som i 2013 dekkes av overførte midler inngår i framtidig ramme. Dette er fakultetets innspill til 2014-budsjettet.

Tabell 1. Budsjettforslag 2014, Grunnbevilgning

Budsjettforslag GB	Prosjekt	Bud 2013	Endring	Bud 2014
Basis, inkludert investeringer	000000	34 196		34 196
- videreføring studieplasser 2011			1 850	1 850
Resultatmidler Utdanning	000000	51 969	1 835	53 805
Resultatmidler Forskning	000000	4 641	-435	4 207
Øremerket stipendiatstillinger	720006	16 603	519	17 122
Øremerket postdoktorer	720020	2 335		2 335
Instituttinntekter	000000	200		200
Avskrivningsinntekter	000000	-273	-27	-300
Sum grunnbevilgning		109 672	3 742	113 414
Tiltak utenfor rammen:				
1. Styrking av GB				5 000
2. To stipendiatstillinger, halvårseffekt				753
3. Fire masterstipend				400
4.				0
5.				
Sum foreslått grunnbevilgningen		109 672		119 567

3. BUDSJETT 2014 - BIDRAGS- OG OPPDRAGSFINANSIERT AKTIVITET (BOA)

3.1 Inntekter og årsverk BOA

Tabell 2 viser en oversikt over hvilke inntekter som forventes fra de forskjellige kildene i 2014. I tillegg inneholder tabellen informasjon om antall årsverk finansiert av bidragsyterne, samt hvor store dekningsbidragsinntekter[1] fakultetet får fra de enkelte finansieringskildene.

[1] Fakultetet har lavere dekningsbidragssats enn 40% på en del prosjekter, dette tallet er bruttotall før subsidieringen hensyn tas.

Tabell 2. Budsjettforslag BOA 2014-inntekter

Inntekter BOA Hovedområde	Finansieringskilde	BOA 2014 (mill. kroner)	Av dette inntekter til dekning av indirekte kostnader	Porstdoktor (årsverk)	Stipendiat (årsverk)
Forskningsrådet	199995 Forskningsrådet	10,7	2,4	3,8	4,6
EU	639995 EU				
Andre	639994 EU utdanning og annet				
	219995 Statlige etater	0,4	0,5	0,0	0,0
	299995 Kommunale/fylkeskommunale etater				
	399995 Organisasjoner				
	469994 Gaveforsterkning	0,6	0,1	0,0	0,0
	469995 Gaver	4,6	1,7	1,9	1,0
	499995 Næringsliv/privat				
	599995 Stiftelser	1,5	0,0	0,0	0,0
	699995 Andre	0,1	0,0	0,0	0,0
Oppdrag	100005 Oppdrag				
Sum		**17,8**	**4,7**	**5,7**	**5,6**

3.2 Overføringer og utsatt inntekt BOA

Overføringen til 2014 forventes å bli om lag kr 5,9 millioner. Dette tallet inkluderer kr 2,4 millioner som er øremerket en stilling med oppstart i 2014, og EVU-midler fakultetet fikk overført i 2014 på om lag kr 2,5 millioner. Dersom en justerer for disse midlene forventer fakultetet i 2013 å bruke kr 4 millioner mer enn tildelt.

Tabell 3. Budsjettforslag 2014 – overføringer

Overført inntekt	Overført fra 2012	Plan overført til 2014
Grunnbevilgning	5,2	5,9
Forskningsrådet	3,0	9,5
EU		
Andre	19,7	15,0
Oppdrag		
Sum	**27,9**	**30,4**